

Брюксел, 7 ноември 2019 г.
(OR. en)

13824/19

**Междуетноститутитионални
досиета:**
2018/0218(COD)
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)

AGRI 532
AGRILEG 189
AGRIFIN 71
AGRISTR 69
AGRIORG 77
CODEC 1583
CADREFIN 363

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Специалния комитет по селско стопанство/Съвета
№ док. Ком.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1 9634/18 + COR 1 + ADD 1 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1
Относно:	Пакет за реформата на ОСП след 2020 г. - Аспекти на ОСП, свързани с околната среда и климата — обща, амбициозна и гъвкава екологична архитектура

В подготовка за заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство на 18 ноември 2019 г. приложено на делегациите се изпраца изготвен от председателството документ за обсъждане на тема „Аспекти на ОСП, свързани с околната среда и климата — обща, амбициозна и гъвкава екологична архитектура“, в т.ч. въпроси, които да послужат като ориентир за дебата на министрите.

На заседанието на Специалния комитет по селско стопанство на 12 ноември 2019 г. към делегациите ще бъде отправено искане за одобряване на въпросите.

**ДОКУМЕНТ ЗА ОБСЪЖДАНЕ, ИЗГОТВЕН ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО,
ОТНОСНО АСПЕКТИТЕ НА ОСП, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА**

—

ОБЩА, АМБИЦИОЗНА И ГЪВКАВА ЕКОЛОГИЧНА АРХИТЕКТУРА

На заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство от 15 юли 2019 г. министрите обмениха мнения относно свързаните с околната среда и климата аспекти на общата селскостопанска политика (ОСП) след 2020 г. Преди това заседание председателството изготви документ за обсъждане (док. 10622/19) и прикани министрите да изразят вижданията си по най-съществените елементи от предложението на Комисията и да обмислят възможни подобрения, необходими за постигане на желаното по-високо равнище на амбиция по отношение на околната среда и климата.

Макар и в различна степен, много делегации изразиха подкрепата си за по-високо равнище на амбиция по отношение на околната среда и климата в бъдещата ОСП в сравнение с настоящата. Делегациите изтъкнаха още, че е важно: i) да се обезпечи адекватно финансиране за подпомагане на райони с по-трудни природни условия, ii) да се намали административната тежест, както за земеделските стопани, така и за органите, включително при проверките по линия на обвързаността с условия, и iii) да се даде възможност на държавите членки да вземат предвид местните нужди при изпълнението на изискванията, като по този начин се осигури по-голяма гъвкавост, както и по-прости и по-разбираеми разпоредби.

Много министри посочиха още необходимостта от допълнителна техническа работа, а Съветът възложи на Специалния комитет по селско стопанство да продължи обсъжданията с оглед на доразвиването на предложенията по тази тема. Техническата работа продължи и в работна група „Хоризонтални селскостопански въпроси“ през есента.

1. Постигнати до момента резултати за повишаване на амбицията по отношение на околната среда и климата в ОСП

Обвързаността с условия (членове 11—12 и приложение III към Регламента за стратегическите планове) представлява обща за ЕС база от условия, свързани с околната среда и климата, за получаване на подпомагане. Предложението на Комисията обединява много от съществуващите изисквания за екологизиране и кръстосано спазване в нови, по-строги условия, които ще бъдат основата за получаване на плащания в рамките на стратегическия план по ОСП.

Държавите членки ще отразят по-строгите условия в национални стандарти, като отчитат своите особености и потребности. Работата, извършена по време на няколко последователни председателства (австрийското, румънското и финландското), имаше за цел да се уточнят изискванията за обвързване с условия и да се осигури необходимата гъвкавост, за да се вземат предвид различните местни условия и обстоятелства в цяла Европа.

Важно е обвързаността с условия, разглеждана като база, да покрива възможно най-голям дял от земеделската земя в ЕС. Същевременно, не по-малко важно е да се намери баланс между административната тежест, свързана с проверките по линия на обвързаността с условия, и въздействието върху околната среда на **дребното селско стопанство**.

Следователно, по всичко личи, че за малките стопанства са налице основания за по-опростен режим на проверки и за някои изключения от санкциите по линия на обвързаността с условия.

Председателството е на мнение, че в обсъждания проект за текст, в който като нов елемент се предлага обвързване със стандартите за добро земеделско и екологично състояние на земята (ДЗЕС) и със законоустановените изисквания за управление (ЗИУ), се достига по-високо ниво на амбиция по отношение на околната среда и климата спрямо сегашното базово равнище. В същото време текстът гарантира равни условия на конкуренция, като при това предоставя на държавите членки необходимата гъвкавост за адаптиране на стандартите и изискванията към местните условия и нужди.

С цел опростяване държавите членки ще разполагат с необходимата свобода на действие при прилагането на **проверките и санкциите по линия на обвързаността с условия (членове 84—87 от Хоризонталния регламент)**. В случай на неспазване санкциите биха били пропорционални от гледна точка на последиците за постигането на целта на съответния стандарт или изискване.

Председателството работи и за по-нататъшното изменение и консолидиране на проектите за правни текстове за ОСП, по-специално във връзка със следните елементи, които са важни за управлението на стратегическите планове на държавите членки и за приноса към постигането на амбициозните цели по отношение на околната среда и климата:

- **допустимостта на земята (член 4, буква в) от Регламента за стратегическите планове):** председателството предложи изменения на правилата, уреждащи допустимостта на земята за директни плащания, за да се гарантира, че тези правила не възпрепятстват амбицията по отношение на околната среда в бъдещата ОСП. С този подход се избягва лишаването от подпомагане на земеделските стопани поради по-строгите изисквания за обвързване с условия и им се предоставят стимули да се ангажират с екосхеми, като по този начин се увеличава техният принос за постигането на целите, свързани с околната среда и климата;
- **финансовата гъвкавост (членове 88 и 89 от Регламента за стратегическите планове):** предложените от председателството формулировки ще намалят значително риска от загуба на средства, когато усвояването им при някои интервенции, по-специално екосхемите, е по-ниско от очакваното. В рамките на някои ограничения, обосновани от държавите членки в техните стратегически планове, гъвкавостта би позволила и пренасочването на средства, например към екосхеми, от други интервенции за директни плащания, ако усвояването на екосхемите е по-високо от очакваното. Това ще гарантира, че екосхемите ще останат привлекателни и че ценните проекти ще получават подходящо финансиране, дори ако усвояването им е различно от първоначално планираното, което представлява риск, като се има предвид, че екосхемите са нови инструменти без предишен опит в тяхното планиране и изпълнение.

Председателството обсъди подробно и законодателното предложение във връзка с няколко **вида интервенции, допринасящи за постигането на целите в областта на околната среда и климата**. формулировката по-специално на член 28 (екосхеми), член 65 (ангажименти за управление), член 66 (райони с природни ограничения), член 67 (някои задължителни изисквания) и непродуктивните елементи в член 68 (инвестиции) беше прецизирана и текстовете се ползват с подкрепата на повечето държави членки. По отношение на екосхемите обаче остава отворен въпросът дали системата да се прилага доброволно или задължително в държавите членки.

В рамките на **секторните интервенции** беше обсъден процентът на оперативните средства по оперативните програми на организациите на производителите, насочени към екологични и климатични цели, но продължават да съществуват различия в становищата на държавите членки.

2. Размисъл за по-нататъшната работа

В допълнение към правните елементи и изискванията, представени по-горе, остава въпросът за изисквания финансов принос на стратегическите планове по ОСП към целите, свързани с околната среда и климата. Този въпрос беше обсъден във връзка с реформата и някои държави членки например предложиха специален дял от директните плащания да се задели за екосхеми, но все още са налице големи различия в мненията и предпочитанията.

В съображенията от предложението на Комисията е включена обща цел за достигане до 40% на свързани с климата разходи в рамките на ОСП, а в член 87 се предвижда метод за проследяване на разходите, свързани с климата. В предложението се задава и по-конкретен процент (30%) за бюджета на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), който да бъде заделен за цели, свързани с околната среда и климата. Що се отнася до интервенциите по стълб I, за оперативните програми на организациите на производители беше предложен минимален дял от разходите (20%) за плодове и зеленчуци.

Тъй като стратегическият план по ОСП следва да представлява единно цяло, обхващащ интервенциите по двата стълба, председателството би желало да предложи въвеждането на **единен общ процент**, предназначен за цели, свързани с околната среда и климата, който да обхваща целия стратегически план по ОСП и да се прилага еднакво за всички държави членки. Друг вариант е това да бъде изразено като **фиксирана сума** на финансиране за всяка държава членка, предназначено за тези цели в рамките на целия стратегически план по ОСП. С други думи, ще има единен общ процент или фиксирана сума на финансирането, обхващащи и двата стълба, и **въпросната държава членка ще може да избере една или повече интервенции по стълб I или II, или и двете, което би допринесло за достигането на този процент или сума**. Това би означавало, че държавите членки ще могат да избират онези интервенции, които отговарят най-добре на техните местни условия, без да бъдат принудени да ги избират от конкретен стълб, като по този начин се гарантира по-голяма гъвкавост при изготвянето на стратегическия план по ОСП.

По този начин, вместо заделянето на 30% от стълб II за целите, свързани с околната среда и климата, председателството предлага държавите членки да разпределят определен дял от *общия* си пакет за ОСП (стълб I и стълб II) за тези цели.

Председателството счита, че заедно със задължението за повишаване на амбициите при изготвянето на стратегическите планове по ОСП съгласно член 92, единен общ процент или фиксирана сума ще бъде добър начин да се даде видимост на разходите за околната среда и климата, да се постигне по-високо равнище на амбиция по отношение на околната среда и климата в сравнение с настоящото положение и да се гарантира, че „екологичната архитектура“ на ОСП е обща за всички. Същевременно единният общ процент или фиксираната сума ще предоставят на държавите членки гъвкавост при избора дали да използват повече интервенции по стълб I или II според обстоятелствата, стига изискваният процент или сума да бъдат достигнати.

Общият процент би заменил предложената цел от 30% и би могъл да бъде **фиксиран на по-късен етап след решението за МФР** на равнище, което би постигнало по-големи амбиции по отношение на околната среда и климата в сравнение с настоящата ОСП. Ще бъде запазена цел за оперативните програми за плодовете и зеленчуците, но нейният процент все още подлежи на обсъждане.

Интервенции, които допринасят за единния общ процент или за фиксираната сума

Председателството изготви предварителен списък на видовете интервенции, които могат да бъдат взети предвид за достигането на единния общ процент или на фиксираната сума (които ще бъдат зададени в правния текст):

- схемите за климата и околната среда (екосхеми) (член 28 от Регламента за стратегическите планове);
- ангажиментите за управление, допринасящи за околната среда и климата, по стълб II (член 65 от Регламента за стратегическите планове);
- определен процент на финансиране, компенсиращо природните или други специфични за района ограничения (членове 66 и 67 от Регламента за стратегическите планове);

- инвестициите, свързани с цели в областта на околната среда и климата (член 68 от Регламента за стратегическите планове);
- някои интервенции, свързани с цели в областта на околната среда и климата, разпределени по видове интервенции в определени сектори;
- консултантските услуги, свързани с цели в областта на околната среда и климата (член 13 от Регламента за стратегическите планове);
- трансферът на знания и сътрудничеството, свързани с цели в областта на околната среда и климата (членове 71 и 72 от Регламента за стратегическите планове);

Председателството предлага още към стратегическите планове по ОСП да се добавят специфични разпоредби относно проследяването на процента/сумата. Тези разпоредби следва да са съобразени с многогодишния характер на ангажиментите по стълб II. С други думи, би било логично постигането на целта да се проследи за период от няколко години и да се предвиди механизъм, който да гарантира спазването на изисквания процент/сума в рамките на периода на планиране на ОСП.

Предвид гореизложеното, на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство на 18 ноември министрите ще бъдат приканени да вземат отношение по следните **въпроси**:

- Съгласни ли са държавите членки с предложението за заделянето на единен общ дял от финансирането за целите на опазването на околната среда и климата, който да обхваща и двата стълба?
- Предложеният пакет от мерки ще бъде ли достатъчно стабилна, но гъвкава рамка за постигане на по-амбициозни цели в областта на околната среда и климата в бъдещата ОСП?
